

EMILY RODDA
LANDOVEL
OCHUTNAVAČ JEDU

FRAGMENT

Landovel

Ochutnavač jedu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Emily Rodda
Landovel – Ochutnavač jedu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

PRVNÍ ČÁST

„Jednoduché rozhodnutí odbočit vlevo místo vpravo, zvednout pero, nebo ho nechat ležet, zabít, nebo ušetřit nepřítele, může změnit běh dějin smrtelníků,“ řekl starší. „Druhá volba však vždy zůstává jako možnost, takže Země má mnoho možných časových linií. Klenou se v čase vedle sebe jako barvy duhy. Všechny jsou součástí celku.“

Mdle se usmála. „Ale některé jsou zajímavější než jiné.“

Z kapitoly „Cestovatel“, *Legendy o lidu El*

Kapitola první

Chlapec slyšel chroptění, zvířecí zvuky boje a řinčení kovu. Strop kajuty se otřásal, jak těžké nohy útočníků dopadaly na palubu nad ním.

„Ten hubený loďmistr šel přes palubu, Crame!“ zavolal nějaký muž. „Je ošklivě pořezaný, ale plave jako divý.“

„Ať si na něm smlsnou úhoři!“ ozval se skřípavý hlas. „Běž dolů!“

Na žebříku, který vedl do podpalubí, zaškrábaly boty. V chlapcově zamlžené mysli se ozvala vzpomínka na zadýchaný hlas.

Tady bude v bezpečí. Tady je v bezpečí...

Chlapec si vzal příkrývku, připlazil se do čela úzké palandy a zády se přimáčkl ke stěně kajuty. Přitáhl si kolena k sobě, zdravou rukou si přitiskl k hrudi knihu, kterou

četl, a snažil se působit, jako že tam není. Zavřel oči. *Jsem neviditelný*, pomyslel si.

Polomrtvý strachem čekal.

Obchodník s otroky Cram si razil cestu mezi těly mrtvých. Bylo jich jen osm. Soudě podle oblečení, pět z nich byli cestující. Dvě z toho ženy – ne až tak mladé, ale přesto vypadaly dobře. Jaká škoda!

Cram si zastrčil zakrvácenou sekeru za opasek. Tohle byl snadný úlovek, ale přemýšlel, jestli to stálo za to.

Byla to záchranná loď Svobodného Landovelu – ošklivý starý člun s plochým dnem a plachtami, určený pro klidnou plavbu mělkou vodou. Očividně byl unášen nazdařbůh už delší dobu. Jeho obránci vypadali vyčerpaně a napůl vyhladověle, i když bojovali urputně.

A zbytek zoufalých duší, které kdysi zaplňovaly loď, odešel tam, kam Cram nemohl. Bouře, která zlomila stěžen, rozervalá plachty na cáry a roztříštila záchranné čluny, byla očividně divoká a velmi náhlá.

Cram věděl, jaké to muselo být. Obytné prostory na těchto záchranných lodích byly stísněné a dusné k zalknutí. Cestující trávili na palubě tolik času, kolik jen mohli. Většina z nich, zaskočena bouří, kdy se loď neovladatelně kolébala a houpala pod nohama, mohla být smetena přes palubu nebo zabita letícími troskami.

Cram zaklel. Nemyslel na hrůzu odsouzených lidí, ale na peníze, které by vydělal, kdyby je prodal do otroctví. Myslel také na zlaté prsteny a mince, které mohly jít ke dnu s jejich majiteli, ačkoli nešťastníci prchající z Pravého Landovelu jich obvykle měli málo.

Teď když byli všichni jeho muži v podpalubí, zavládlo na palubě tíživé ticho. *Klidně to může být loď duchů*, pomyslel si Cram znepokojeně. *Možná jsme ji měli nechat na pokoji*. Vzpomněl si na první pohled na ni, jak pomalu vyklouzla z mohutné třpytivé hradby elské mlhy. Poklepal si na čelo zkříženými prsty, aby zažehnal smůlu.

„Co tam dole děláte?“ zařval do otevřeného poklopu, kde se do tmy táhl žebřík. „Harkere, hlase se!“

„Žádné známky života!“ ozval se tlumený hlas. „Nákladní prostor je zaplavený. Tahle paluba je odvodněná, ale byla taky pod vodou. U Komety, tady dole to smrdí.“

Cram znovu zaklel. „Nevadí, že to smrdí!“ vyhrkl. „Musíte ty balíky prohledat. Jdu dolů.“

Zhoupl se po žebříku a vzápětí ucítil pach vlhkosti a hniloby. Dole čekal Harker s hořící pochodní. Tvářil se našťavaně, ale nic neříkal. Byl to urostlý muž, ale přesto tintítko oproti Cramovi, který vedle něj vypadal jako zavalitý medvěd.

„Co kapitánova kajuta?“ zavrčel Cram.

„Nechal jsem ji tobě jako vždycky. Je to pár schodů nahoru – mohla zůstat suchá.“ Harker ho vedl velkým páchnoucím prostorem, kde visely hamaky jako řady utopených

netopýrů. Muži se mezi nimi hrbili a prohledávali promočené pytle s věcmi.

Jako obvykle na těchto záchranných lodích byla kapitánova kajuta jediným soukromým místem. Tahle se nacházela na vyvýšené plošině zaklesnuté do zádi. Cram přidusál až ke dveřím. Byly zamčené. Za nimi bylo ticho.

Cram vytáhl sekeru, kývl na Harkera, aby se připravil, a mocně kopl do dveří. Chatrný zámek povolil, dveře se rozletěly a narazily do stěny kajuty. Cram vzal místnost na vědomí jediným pohledem.

Slabé světlo se prodíralo dovnitř zasolenými okny. Na koberec, který zakrýval palubní desky, spadlo několik knih v kožené vazbě. Na stole pod okny panoval nepořádek. Zásuvky zely prázdnotou. Elegantní, až příliš vyumělkované nástroje, které Cram nikdy nepoužije, ležely tam, kam spadly.

Kapitán tedy odešel ve spěchu, aniž by cokoli zajistil, ale dal si práci se zamčením dveří. *Cennosti tu tedy jsou*, pomyslel si Cram a rázem se mu zvedla nálada.

Zastrčil sekeru zpátky za opasek, došel pomalým krokem ke stolu a začal se přehrabovat v zásuvkách. Zlato nikde, no jistě. Námořníci ze Svobodného Landovelu byli placeni kredity. Ale jeho pohled padl na dvě krabičky nábojů – to už bylo něco! V pokladnici ve Skále ležela spousta střelných zbraní, ale zbraně byly k ničemu bez –

„Crame!“ vyhrkl Harker.

Cram se zamračeně otočil. Harker stál ve dveřích kajuty. Trhl hlavou k lůžku připevněnému ke stěně naproti stolu.

Cram se podíval a zamrkal.

Na úzké palandě se choulil chlapec, napůl přikrytý dekou. Vypadal na jedenáct nebo dvanáct let. Měl tmavé vlasy a na sobě bílou košili, která mu byla příliš velká. Seděl tak nehybně, že by mohl být figurínou z vosku, ale oči měl obrovské a černé strachem.

Byl to šok, ale Cram se rychle vzpamatoval. „No co?“ zavrčel.

„Myslel jsem, že jsi ho neviděl,“ řekl Harker s náznakem úšklebku.

„Samozřejmě že jsem ho viděl,“ vztekal se Cram. „Vezmi ho na *Jestrába* a dejte ho na řetěz! Stejně je určený pro Skálu.“

Harker přistoupil k palandě a odhrnul přikrývku. Chlapec sebou trhl bolestí, ale nevydal ani hlásku. Levou paži s předloktím měl zjizvenou a zkroucenou, ruku ztuhlou ve tvaru pařátu.

„Z tohohle ti nic nekápne, Crame,“ odfrkl si Harker. „Ta ruka se nenarovná. K ničemu se nehodí.“

Cram pokrčil rameny. „Tak ho zabij.“

Harker vytáhl nůž. Cram se už začal otáčet ke stolu. Pak koutkem oka zahlédl, co si chlapec tiskne k hrudi. Byla to otevřená kniha.

„Počkej!“ vyštěkl.

Harker se překvapeně rozhlédl. Cram ho odstrčil stranou a stoupl si vedle lůžka. Chlapec vzhlédl k obrovské zarostlé postavě, která se nad ním tyčila, ale přesto stále nevydal ani hlásku.

„Umíš to přečíst?“ zavrčel Cram a bodl tupým prstem do knihy.

Chlapec zaváhal a pak přikývl.

„V Pravém Landovelu číst nikdo neumí,“ poškleboval se Harker. „Knihy jsou proti zákonu.“

„Jeho rodiče ho to možná učili tajně,“ soudil Cram. „Byli na téhle lodi, že? Zákonů dbalí občané Pravého Landovelu se nepokoušejí utíkat na hříšný jih!“ Zasmál se a znovu zabodl prst do knihy. „Tak mi tedy čti, ty šmejde!“ přikázal. „A jestli jsi lhal, stáhnou tě z kůže.“

Chlapec naklonil knihu, aby viděl na otevřené stránky, a začal číst.

„Občanská válka, která měla rozdělit ostrov Landovel na dva znepřátelené státy, Pravý Landovel a Svobodný Landovel, začala, když Oswald Smíšek zemřel –“

Jeho hlas byl nakřáplý a chraplavý. Zarazil se, vyděšeně pohlédl na Cramovu zamračenou tvář, odkašlal si a rychle pokračoval.

„Pomazanou dědičkou krále Oswalda byla princezna Alma, prvorozená z jeho dvojčat. Alma byla stejně praktická a energická jako její otec. Stejně jako on se těšila z vědeckých objevů a vynálezů, které během Oswaldovy dlouhé vlády změnily Landovel. Almino –“

„Ten malý červ se ti snaží všet bulíky na nos, Crame,“ přerušil čtení Harker s opovržením. „Nedokázal by přečíst

všechna ta dlouhá slova! Jen papouškuje nějakou lekci, kterou zná nazpaměť.“

„Ne.“ Cram na chlapce hleděl se stejným zaujetím, s jakým by se díval, kdyby mu začal číst pes. „Jeho oči se pohybují po řádcích.“

Strčil chlapce do zraněné ruky. „Pokračuj!“ přikázal. „A tentokrát se nezastavuj, dokud ti neřeknu.“

„Almino dvojče chlapec Greville,“ četl chlapec přes slzy bolesti, které mu zastřely oči, „však věřil, že stroje, věda a moderní medicína jsou proti přírodě, a tudíž zlé. Tvrdil, že první strážci Landovelu, nesmrtelní Elové z mýtů a legend, ho ve snech varovali, že nepřirozené využívání země musí skončit.“

Legendy o lidu El byly oblíbenými příběhy, které se vyprávěly u krbu, ale málokdo věřil, že jsou pravdivé. Postupně si však Greville získal menší skupinu příznivců mezi nevědomými a pověřivými lidmi. Jejich řady rozšířil okruh Grevillových pochlebovačů a těch, kteří trvali na tom, že je právoplatným dědicem svého otce, protože je muž.

Grevillova výzva k boji o trůn nebyla brána vážně, protože nedovolil, aby jeho armáda bojovala jinými než těmi nejprimitivnějšími zbraněmi. Alma mohla hrstku jeho pevností snadno zničit daleko smrtonosnějšími zbraněmi, které měla k dispozici. Pak přišla velká přírodní katastrofa, později nazvaná den Komety nebo podle Grevilla Hvězdný pád.

Do moře na severovýchodě Landovelu dopadl ohnivý meteorit obrovských rozměrů, který způsobil přívalovou vlnu a sérii mohutných zemětřesení, jež zabila tisíce lidí a navždy změnila tvář Landovelu. Tam, kde se pevnina rozpukala a propadla, se nahnul oceán. Veliké severní město Octavia se ztratilo pod vlnami. A co je ještě důležitější, moře si vyžádalo rozpadlý střed Landovelu a rozdělilo ostrov na dvě části oddělené širokou úžinou, která je dnes známá jako průliv Komety.

Greville prohlásil, že Elové nechali spadnout hvězdu jako trest za špatnost Landovelu. Mnozí z přeživších lidí mu ve své bídě a hrůze uvěřili. Královna Alma a její zbývající příznivci byli zahnáni na jih a prchali přes nový kanál na člunech a vorech. Z jižního ostrova udělali svou základnu a nazvali jej Svobodný Landovel, aby ho odlišili od země na druhé straně vody, která byla nyní pevně v rukou nepřítele.

Na severu Greville vyhlásil, že mu Elové udělili život věčný a že ho povedou, až bude vládnout zemi, které říkal Pravý Landovel. Pravý bude očištěn od strojů a lidé budou žít prostě, podle zákonů přírody. Pak odhalil velký kámen, úlomek Komety, na němž byla připevněna stříbrná destička s vyrytým takzvaným ‚Elským proroctvím‘ –“

„Tak dost!“ vyštěkl Cram. „Tahle historie se tváří, že říká celou pravdu, ale straní Svobodnému Landovelu – to

vidí každý hlupák. A k čemu jsou vůbec dějepisné knihy? Minulost je minulost – kosti a prach!“

Popadl knihu z chlapcových rukou. „Přesto umíš číst, dobře. To je dobře. Ve Skále mám knih spoustu a na celém tom prokletém místě není nikdo, kdo by mi z nich uměl předčítat!“

Otočil se k Harkerovi a přistihl ho, jak se pošklebuje. „A ty si můžeš ten svůj blbej výraz strčit, víš kam, Harker!“ zavrčel. „Co je pro tebe o jednoho otroka víc nebo méně?“

„Další hladový krk,“ zamumlal Harker. „Nezdá se mi, že by to stálo za to kvůli pár knížkám pohádek. Mužům se to nebude líbit, Crame. Budou to považovat za slabost.“

„Můžou to považovat, za co chtějí,“ zabručel Cram, ale zdálo se, že přemýšlí.

Harker kul železo, dokud bylo žhavé. V ruce stále držel nůž. Prohlížel si chlapce na kavalci s odporem, který cítil ke všem slabým, bezmocným tvorům.

„V těchto mořích nás už moc snadných úlovek nečeká, Crame,“ řekl. „Od té zpackané vzpoury v Pravém se všechno změnilo. Tohle musela být jedna z posledních záchranných lodí, která unikla, a my z ní dostaneme jen málo nebo vůbec nic.“

„Budeme muset trochu rozšířit síť, to je všechno,“ zavrčel Cram. „A tenhle kluk nebude jenom můj čtenář. Možná jsi zapomněl, ale Dree těsně před naším odjezdem natáhl brka. Stačila jedna lžíce toho guláše určeného pro

mě. Takže potřebuju nového ochutnavače jedů, ne? Tenhle kluk by jím mohl být.“

Nepříjemně se ušklíbl. „Ledaže by ses chtěl přihlásit jako dobrovolník, co, Harkere?“

Harker zůstal bez výrazu, ale jeho tvář získala chorobně šedý nádech. Zavrtěl mlčky hlavou.

„A tady máš ještě jednu věc, o které bys měl popřemýšlet, Harkere,“ řekl Cram. „Jestli posádce vyžvaníš to o mém ochutnavači, který je zároveň čtenářem, budeš mít horší starosti než s jedem. Slyšíš mě?“

Otočil se k chlapci na lůžku. „Máš nějaké jméno, šmejde?“

„Derry,“ řekl chlapec. Do zmrzačené ruky mu vystřelovala bolest a za očima mu vířila tma. V té tmě viděl divokou vodu. Slyšel, jak to jméno znovu a znovu křičí přes hučící vítr. Ženský hlas – vysoký, utrápený, zachvácený panikou.

„*Derry!*“ vrískal ten hlas. „*Derry! Derry! Derry...*“

Odplazil se do jeskyně své mysli, pryč od křiku, hrůzy a bolesti, pryč od Cramových krví podlitých očí a Harkerova nože. A zůstal tam, dva dny temnoty a hladu v podpalubí Cramovy lodi. Když ho však drsné ruce vytáhly nahoru do světa ostrého rudého světla a bodavého pálení vodní tříště, už to tam nemohl vydržet.

Za lodí zapadalo slunce. Před nimi, temná proti obloze, se jako obrovský tesák tyčila z vodní pustiny ponurá pevnost. Z černých skalisek, které omývala bílá pěna, se

zvedaly do výše strmé kamenné stěny, ale naproti lodi zela propast, kterou stínila brána z železných mříží. Před Derryho udivenýma očima se brána začala zvedat, jako by se otevíraly obrovské čelisti, aby pohltily loď a všechny, kdo v ní byli.

Tohle byla Cramova Skála.

Kapitola druhá

O tři roky později...

Kvílení větru. Divoká voda. Stříbrný záblesk. Křičící hlas. „*Derry! Derry! Derry!*“

Derry otevřel oči. Ležel zpocený a lapal po dechu, zkřivená ruka mu pulzovala a v hlavě se mu stále ozýval hlas.

Sen už nepřicházel každou noc. Po třech letech na Cramově Skále ho trápil jen občas. Ale neztratil nic ze své síly.

Derry zůstal stát a čekal, až se mu zpomalí bušení srdce. Byla ještě tma, ale cítil, že svítání není daleko. Brzy bude muset vstát a čelit dni, ale naštěstí měl ještě trochu času. Jeho lůžko tvořilo jen pár dek na kamenné podlaze Cramovy trezorové místnosti, ale začal ji považovat za své útočiště.

Na druhé straně krátké chodby chrápal Cram jako prase. Nenávist stoupala Derrymu v hrudi jako vařící voda.

Zavřel oči a nechal ji opět ustálit na mírném varu. K čemu je to dobré? Vymazal chrápání z mysli tím, že se soustředil na jiné zvuky.

Slyšel pomalé šumění moře, které omývalo Skálu. Slyšel tupý rachot brány, která chránila vchod do Skály před otevřeným mořem. Slyšel dunění Kotle, obřího ohřívače, který dnem i nocí přeměňoval slanou vodu na sladkou. Slyšel tikot hodin v místnosti, které Cram říkal Velká komnata. Slyšel krysy ve zdech.

Skála měla dvojité kamenné stěny, mezi nimiž byla dutina. Cram se tím často chlubil, ale věděl o tom jen díky krysám. Neviděl, jak se jeho pevnost staví. Prostě na ni zaútočil, vyvraždil její obyvatele a zabral ji pro sebe, Kotel i vše ostatní.

Není divu, že se vždycky tolik obával, aby někdo nenašel pro změnu jeho. Není divu, že na hradbách nad branou nechával neustále vřít velké kotle s olejem, u nichž ve dne v noci hlídkovaly stráže.

Krysy hrabaly a škrábaly, cupitaly a pobíhaly. Nikdo je nikdy neviděl. Byly aktivní pouze v noci, přes den zůstávaly v klidu. Nastražili na ně jed, ale zásoby jídla byly stále pleny a noční zvuky se ozývaly pořád dál. Na Skále řádily kočky, hubené a hladové, ale krys jako by nikdy neubývalo. Koček však ano. Harker tvrdil, že je otroci chytají a jedí. Možná to tak bylo.

Nyní Derry zaslechl zespodu tlumené klapání. Dole v kuchyni kuchaři připravovali snídani. Zdálo se mu, že už ji cítí, mísila se s pachy vlhkého kamene, plísně a soli.

Rybí guláš pro Crama, ochucený kořením z minulých kořistí. Dušený úhoř pro Harkera, dozorce a posádku. Plochý chléb s mastným úhořím vývarem pro otroky, kteří měli na starosti bránu a Kotel, jenž vařil, čistil a vyvrhoval odpadky do moře.

Podle toho, co Derry slyšel, byli teď otroci krmeni o něco lépe, než když přišel do Skály poprvé. Vyplatilo se je udržovat při životě, protože v dnešní době je nebylo možné nahradit.

Lodě byly v těchto vodách vzácné a zajatce museli rychle prodat, aby se zaplatily zásoby pro Skálu. Harker měl pravdu. Od neúspěšného povstání byly hranice Pravého Landovelu neprodyšně uzavřeny. Rodiny se už nepokoušely utíkat do Svobodného Landovelu na jihu. Lodě už neopouštěly Svobodný Landovel při záchranných misích. S tím vším byl konec.

Rozezněl se zvonek, který hlásil budíček. Krysy ve zdech ztichly. Dozorci začali hulákat. Cram ve své posteli chrčel a nadával.

Derry vstal. Levou ruku měl ztuhlou, jako obvykle po ránu. Nemotorně sroloval spací přikrývky a strčil je za dveře. Pak opustil trezor a prošel krátkou chodbou, která vedla do Cramovy Velké komnaty.

Byla ještě příliš velká tma, než aby něco viděl, ale Derry nepotřeboval světlo. Toto patro Cramovy skály znal až příliš dobře. Nikdy ji neopouštěl. Cram se procházel po pevnosti, kdykoli měl náladu, ale po návratu očekával, že

Derryho najde tam, kde ho viděl naposledy, jako by byl stůl nebo židle.

Stejně to bylo, když Cram odplul na *Jestřábovi* a lovil otroky a kořist. Na moři Cram jedl a pil se svou posádkou a nabíral si ze stejného hrnce a džbánu, takže pro ochutnavače jedů neměl využití. A nechtěl se nijak rozptylovat, takže mu ani čtenář nebyl k ničemu. Co Cram nepotřeboval, to vypustil, dokud to zase nechtěl. A tak to bylo i s Derrym.

Cramovi nikdy nepřišlo na mysl, že jeho přítomnost na moři je jediným zábleskem světla v temném životě jeho ochutnavače jedů. Kdyby ano, vzal by Derryho s sebou, jen tak ze zlomyslnosti. Ale Derry nikdy nedal své pocity najevo slovem ani znamením. Nikdy neprojevoval emoce, jen když si četl.

Jeho bosé nohy nevydaly na kamenné podlaze žádný zvuk, když vstoupil do Velké komnaty a procházel širokou rovnou uličkou. Po jeho levici a pravici vyčnívaly z bočních stěn komnaty řady polic na knihy jako zuby dvou obřích hřebenů. Když Derry přišel do Skály jako malý, stavěl se na židli, aby dosáhl na knihy ve vyšších policích. Teď potřeboval židli jen na ty úplně nahoře.

Derryho nohy zpomalily jako vždy. Kolem něj se vznášela důvěrně známá vůně knih a lákala ho, aby se zdržel. Papír, kůže, prach a jen stopa plísně. Knihy, které Cram lačně hromadil, ale nedokázal je přečíst. Knihy, které Derrymu zachránily život a byly jeho jedinými společníky po dlouhé tři roky.

Přečetl je všechny, některé mnohokrát. Zdálo se, že na něj šeptají ze tmy. *Kdysi dávno... Byla temná a bouřlivá noc... Často přemýšlím...*

Derry se přesunul k polici, kde byla kniha, kterou měl později předčítat Cramovi. Pro dnešek potřebovali nový příběh a on se rozhodl pro *Liptonovy cesty*, svižný příběh plný ztroskotání, bojů a divokých zvířat. Když se po ní ve tmě natáhl, prsty se dotkly svazku vedle ní. Byla to sbírka mýtů nazvaná *Legendy o lidu El*. Derryho oblíbená kniha – možná proto ji Cramovi ještě nikdy nečetl.

Legend o lidu El je mnoho...

Přestože většinu příběhů znal nazpaměť, přepadla ho touha přečíst si knihu znovu. Vytáhl ji z police a spěchal dál.

Regály s knihami zaplňovaly třetinu Velké komnaty. Za nimi se nacházel Cramův obytný prostor. Tady si Cram hověl v přepychu a představoval si, že je král. Tady počítal své zlato. Tady jedl. Tady poslouchal, jak mu Derry předčítá.

Derry přešel k jedinému vysokému oknu v pokoji a otevřel okenice, aby dovnitř vniklo ranní světlo. Na okamžik se opřel o hluboký nízký parapet a pokusil se ohnout zkřivené prsty levé ruky. V knihách měla okna obvykle sklo. Tady žádné sklo nebylo. Za parapetem nebylo nic než chladný, sláný vzduch a děsivý sráz.

Den byl klidný a zatažený. Hluboko pod ním se prostírala kalná zelená voda, která se táhla do nekonečné dálky a zasmušile omývala úpatí Cramovy Skály.

V tuto ranní dobu bylo těžké rozeznat, kde končí přírodní skála a začíná kámen Cramovy pevnosti. Stěny se zvedaly přímo vzhůru, až tam, kde stál Derry a vyhlížel ven, a ještě výš, až se téměř dotýkaly nízkých mraků. Cramova Skála, trčící osamoceně z moře, byla vězením, z něhož nebylo úniku, pokud si člověk nezvolil smrt.

Derry zvedl oči k zamračenému obzoru. Za těmi mraky se rozkládaly Svobodný Landovel a Pravý Landovel – dva velké ostrovy, které před pádem Komety před téměř pětasedmdesáti lety tvořily jeden celek. Byly skutečné, to Derry věděl, i když pro něj to mohla být stejně dobře království existující jen mezi deskami knih.

Když se začal odvracet od okna, zahlédl cosi daleko na moři. Byla to tmavá skvrna s bílým nádechem, která se pomalu, ale vytrvale pohybovala zelenou vodou.

Pták na plovoucí spleti mořských řas? Osamělý delfín oddělený od svého hejna? Skvrna ze všeho nejvíc připomínala malou loďku s bílou plachtou. Ale to jistě nemohla být pravda. Žádná malá loďka by se neodvážila přiblížit ke Cramově Skále..., ledaže by se beznadějně ztratila.

Derry odvrátil pohled a vytěsnil z mysli obavy o imaginárního delfína či nešťastného námovníka. I kdyby existovali, nemohl jim pomoci. Nemohl pomoci ani sám sobě.

Slabé světlo se nyní dotýkalo Cramových honosných židlí, elegantních stolů, drahých koberců, zlatých lamp s malovanými stínítky...

Všechno bylo ukořistěné. Všechno zaplacené oceány krve. Jako Derry. Jako ostatní otroci. Jako knihy.

Derry obrátil pozornost zpět ke knihám a pokračoval ve svých ranních úkolech. Natáhl masivní černožlaté hodiny, které odtikávaly minuty na skříňce se zrcadlovými dvířky. Zapálil oheň v malých olejových kamnech. Z vysokého stříbrného džbánu naplnil malý nízký rendlík vodou a postavil ho na kamna. Pak otevřel plechovku s Cramovým speciálním čajem a z poličky sundal konvici.

Na konvici byl namalovaný výjev s modrou oblohou, polem zlaté pšenice obehnaným živým plotem a šarlatovými máky s černými středy. Derry se na ni díval rád.

„Dostal jsem ji ve stejný den jako tebe,“ řekl mu jednou Cram. „Možná patřila tvé mámě a tátovi! Mohla by, klidně. Ten smradlavý ranec, ze kterého to bylo, byl dost chudý.“

Derry odmítl reagovat a Cram se rozesmál.

Derry si někdy říkal, jestli ta konvice skutečně kdysi nepatřila jeho rodině. Proto se mu tak líbila? Ocitla se snad na palubě záchranné lodi spolu s dalšími drobnými domácími poklady, když s rodiči prchali z Právého Landovelu? Pokud ano, určitě by si ji pamatoval, nebo ne?

Ale proč by si měl pamatovat konvici, když zapomněl všechno ostatní kromě jména, které křičel vyděšený hlas ve větru? Pripadal si, jako by stránky jeho paměti někdo polil hustým černým inkoustem a nenávratně je vymazal. Jako by příběh jeho života začal až ve chvíli, kdy se rozrazily dveře lodní kajuty a dovnitř vtrhl Cram.

Voda v rendlíku začala vařit. Derry nabral do konvice čaj. Vypadal jako rozdrcená kůra. Světle hnědý odvar, který z něj vznikl, zaváněl a chutnal odporně, ale měl zajistit dobré zdraví a dlouhý život. Dobré zdraví a dlouhý život pro Crama.

Jako každé ráno Derryho napadlo přidat do konvice hrudku jedu na krysy. Cram by si té chuti nevšiml.

Vždycky počkal, až bude odvar vlažný, a pak si ho nalil do hrdla najednou jako lék.

Derry si představil, jak Cram pije a o půl hodiny později se v bolestech drží za břicho, oči vytřeštěné šokem. To by byl jeho konec.

To by ovšem znamenalo i konec Derryho. Cram nevěřil nikomu, dokonce ani svému ochutnavači jedů. Derry by musel sám vypít šálek čaje, než by se ho Cram dotkl.

Někdy si Derry myslel, že by to stálo za to. Někdy si říkal, že by mu nevadilo vidět poslední část tohoto jeho života, byť v bolestech, kdyby to znamenalo, že vezme Cram s sebou.

Pak se jako každé ráno ohlédl přes rameno na knihy stojící na policích, řada za řadou, a změnil názor. Nechtěl je vidět naposledy.

Na malovaný tác položil naplněnou konvici, stříbrné čajové sítko a šálek. Šálek byl bledý a křehký jako skořápka vejce mořského ptáka, s jemným zlatým okrajem. Na pohled docela velký, ale v Cramově obrovské chlupaté tlape vypadal jako dětská hračka.

Derry zvedl tác, pevně si ho přitiskl na hrud', aby vykompenzoval slabost levé ruky, a vydal se ke Cramovu pokojí. Když procházel mezi regály s knihami, něco zasyčelo ve stínu po jeho pravici. Derry nadskočil, jen zázrakem udržel tác a nerozlil čaj. Nahlédl mezi řady polic.

V šeru se zaleskly žluté oči. Derry rozeznával tvar kočky. Tvor měl prohnutý hřbet a mrskal ocasem. Jeho špinavá strakatá srst byla zježená.

Derry vydechl. Ruce měl kluzké potem. Nebylo by to poprvé, kdyby se kočka vplížila do Cramova obydlí a zůstala tam uvězněná přes noc, ale tahle šelma mu způsobila šok. Nedokázal si představit, co by mu Cram udělal, kdyby upustil tác, kdyby rozbil šálek a konvici.

Pak uviděl, na co se kočka dívá, a ztuhl.

V místě, kde se police s knihami stýkaly se stěnou, stála nehybně bílá postava a zírala na něj. Byl to zhruba devítiletý chlapec. Měl tak bledou pleť, že se v šeru jakoby třpytila. Jeho oči s černými kruhy vypadaly v hubeném obličejí obrovské. Na krku mu visel nějaký dlouhý, jakoby hrbolatý náhrdelník. V jedné ruce držel krátkou, látkou omotanou hůl zakončenou zubící se hlavou zvláštního hadrového panáčka.

Derry se začal třást. Šálek a konvice na podnose zarahotily. Vždycky měl pocit, že krutost a utrpení se vsáky do kamenů Cramovy Skály a zamořily místo atmosférou strachu.

Ale tohle bylo poprvé, co spatřil ducha.

„Kde je ten čaj, zatraceně?!“ zařval Cram z postele.

Derry se instinktivně rozhlédl. „Už jdu,“ zavolal roztřeseně a divil se, že vůbec může mluvit.

Když se otočil zpět k regálům, viděl jen tmu. Přízračný chlapec zmizel.

Kapitola třetí

Derry, kterého Cram konečně propustil, se vydal zpátky do Velké komnaty a cestou popadl jednu ze svých přikrývek. Bylo zakázáno odemykat Cramovy dveře před přinesením snídaně, ale musel se zbavit kočky. Bylo to sice hubené, uboze vyhlížející zvíře, ale aspoň bylo živé, a to by tak nemuselo zůstat, kdyby ho uviděl Cram.

Podařilo se mu chytit prskající a syčící kočku do deky a vynést ji na chodník. Opatrně odtáhl deku stranou a sledoval, jak kočka vystřelila pryč a zmizela za hučící masou Kotle. Pak se jako vždy, když měl příležitost, připlížil k nízkému kamennému zábradlí, které lemovalo chodník, a podíval se dolů.

Hluboko pod ním se ve vodě, která vyplňovala střed Skály, pohupovala Cramova loď *Jestřáb*. Nad branou se

hemžili otroci zvaní portýři. Odklízeli chaluhy, naplavené dřevo a odpadky, které přes noc ucpaly pletivo brány a těžké řetězy sloužící k jejímu zvedání a spouštění.

Všichni otroci byli mladí. Cram na Skále dával přednost dětským otrokům. Říkal, že se snadněji zvládají, jakmile si je jednou takzvaně „vycvičí“ – čímž myslel bití a hladovění, dokud je nezlomí na duchu.

Systém „cvičení“ nefungoval na všechny. Jedna dospívající dívka, jejíž duch se zdál být nezlomný, právě sloužila na bráně, šplhala po železných mřížích jako pavouk a díky ostrému obličejí a žlutým vlasům ji bylo snadné poznat.

Dívce se říkalo Sláma. Derry to věděl, protože její jméno často slyšel hulákat dozorce. Proslula tím, že odmlouvala a snášela tresty bez hlesu. Když Derry přišel do Skály poprvé, byla uklízečkou, pak se starala o Kotel, teď byla portýrkou.

Odsouzení k bráně bylo obávaným trestem. Práce na kluzkých mřížích a visících řetězech byla za každého počasí tak nebezpečná, že smrt portýrů byla běžný jev.

Sláma nějakým způsobem přežila. Z dálky vypadala, že má nohy a ruce tenké jako drát, ale musely být velmi silné, protože i když hodně riskovala, nikdy nespadla.

Nebo je možná síla v její vůli, pomyslel si Derry. V příbězích, které měl Cram nejraději, měli hlavní hrdinové železnou vůli, která je hnala pořád dál, vítězit, porážet nepřátele. Derry jim záviděl. Jediné, co měl on, byl instinkt skrývat svůj vnitřní život, nic ze sebe nepříteli neprozradit.

S trhnutím si uvědomil, že byl venku příliš dlouho. Teď už je Cram vzhůru, vrčí a plive, vyprazdňuje močový měchýř do nočníku, který později Derry bude muset odnést. Kuchařka, která Cramovi připravila snídani, už nejspíš stoupá po schodech.

Derry se vrátil do Velké komnaty a tiše za sebou zabouchl dveře. Přikrývku však měl stále přes ruku a slyšel, jak Cram zamyká trezor.

Derry se vrhl mezi police s knihami a zastrčil deku do rohu, kde její matně červená barva splývala se stíny. S trochou štěstí si jí Cram nevšimne a nebude chtít vědět, proč tam je.

Kuchařka už klepala na dveře. Cram vykřikl a Derry se rozběhl.

O několik minut později seděl u jídelního stolu, míchal rybí guláš a Cramovy krví podlité oči sledovaly každý jeho pohyb. Když Cram spokojeně přikývl, že je guláš dobře promíchaný, Derry si vzal jednu velkou lžici, pak další a další.

Guláš voněl a chutnal dobře, ale Derry jako obvykle přemýšlel, jestli to není jeho poslední jídlo. Kdyby se otrávil, zemřel by i kuchař, který jídlo připravil a přinesl – to bylo Cramovo pravidlo. Někdy však byla nenávist kuchaře větší než jeho strach ze smrti.

V prvním roce jeho pobytu na Skále chutnal jednou guláš k snídani velmi podivně a on ho vyplivl. Ukázalo se, že malá zrzavá kuchařka toho dne jen přidala do hrnce příliš

mnoho koření, ale stejně byla odsouzena k smrti. Derry na to občas ještě myslel.

Teď už byl zkušenější. Nikdy už kuchaře neprávem neobvinil, ale třikrát se vyhnul skutečné otravě. Zrak a čich ho varovaly, že jídlo může zabíjet. Jako by si vypěstoval instinkt na jed. Přesto dobře věděl, že se nemůže spoléhat jen na něj.

Dnes ráno se zdálo být všechno v pořádku, pokud ovšem jed nepůsobil pomalu. Cram odstrčil sekeru, kterou měl pod rukou od začátku ochutnávání, a opřel se v křesle.

„No?“ zavrčel. „Na co čekáš?“

Derry vstal a šel k oknu, kde mohl číst na denním světle. V těchto dnech, kdy ubývalo lodí k drancování, byly zásoby oleje do lamp malé.

Vzal knihu, kterou nechal na parapetu. Teď si četl nahlas, zatímco Cram ho pozoroval, jestli nejeví známky otravy, a guláš mezitím vychládal. Derry pocítil zlomyslný záchvěv potěšení při pomýšlení, že na Skále Cram nikdy neměl teplé jídlo, a obrátil pozornost k prvnímu příběhu.

„Elové a královna válečnice,“ přečetl.

V místnosti bylo náhle cítit napětí. Derry vzhlédl. Cramova masivní tvář ztuhla. Rukama svíral okraj desky stolu. Skoro to vypadalo, jako by se bál.

Cram viděl, jak na něj zírá, a přejel si tlustým jazykem po rtech, jako by byly suché. „Tak co je?“ vyhrkl.

Derry opět rychle sklonil hlavu nad knihou, ale přitom si všiml, jak se Cram kradmo dotýká čela zkříženými prsty.